

Назарій РУДЕНКО

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – д.е.н., професор, професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

**РЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ НА ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ
ГРОМАДІ**

Молодь є важливим елементом соціально-економічного та культурного розвитку будь-якого суспільства, зокрема й територіальних громад України. З огляду на динамічний розвиток сучасного суспільства та виклики, пов'язані із процесами децентралізації, особливу увагу необхідно приділяти формуванню та реалізації ефективної молодіжної політики на місцевому рівні. Збараська територіальна громада є прикладом того, як місцева влада може адаптувати державну молодіжну політику до потреб і викликів конкретного регіону, створюючи умови для самореалізації молоді.

Після реформи децентралізації громади України отримали значну автономію в управлінні своїми ресурсами та можливість розробляти програми, орієнтовані на специфічні потреби мешканців. Молодіжна політика стала одним із пріоритетних напрямів, адже саме молоде покоління здатне стати рушієм змін. Збараська громада, враховуючи свої демографічні та економічні особливості, зосередила увагу на розвитку молодіжної інфраструктури, освітніх програм, громадської активності та підтримці підприємництва.

Одним із головних досягнень громади стало створення Молодіжного центру, який функціонує як осередок для реалізації творчих, освітніх і соціальних ініціатив молоді. Центр проводить тренінги, воркшопи, культурні заходи, спрямовані на розвиток особистісних і професійних навичок молодих людей. Наприклад, програма «Лідерство для змін» охоплює лекції та практичні заняття

з управління проєктами, що дозволяє молодим людям брати активну участь у розвитку громади.

Ще одним вагомим аспектом молодіжної політики у Збараській громаді є підтримка освітніх ініціатив. Громада активно співпрацює зі школами, університетами та громадськими організаціями з метою впровадження сучасних методів навчання. Зокрема, у рамках програми «Цифрова освіта» організовуються курси з програмування, графічного дизайну, створення контенту для соціальних мереж. Такі заходи сприяють не лише професійному розвитку молоді, але й забезпечують конкурентоспроможність громади у цифрову епоху.

Крім того, реалізація молодіжної політики у громаді спрямована на формування громадянської активності. Збараська громада створила Молодіжну раду, яка слугує платформою для залучення молодих людей до процесів ухвалення рішень. Рада діє як консультативний орган при місцевій адміністрації, надаючи можливість молоді пропонувати ідеї та брати участь у розробці програм і проєктів. Наприклад, члени Молодіжної ради ініціювали проєкт «Чиста громада», спрямований на підвищення екологічної свідомості мешканців, зокрема молоді.

Значну увагу також приділяють культурному та спортивному розвитку молоді. Регулярно організовуються фестивалі, змагання, кінопокази, театральні вистави, які сприяють популяризації здорового способу життя та розвитку творчих здібностей. Одним із найуспішніших заходів став щорічний фестиваль «Молодь і майбутнє», який об'єднує молодь з різних куточків громади, забезпечуючи платформу для обміну досвідом і реалізації спільних ідей.

Попри досягнення, громада стикається з низкою викликів. Основною проблемою є недостатнє фінансування молодіжних ініціатив, що обмежує можливості для реалізації інфраструктурних проєктів, таких як будівництво спортивних майданчиків, модернізація шкіл та обладнання Молодіжного центру сучасною технікою. Іншою важливою проблемою є відтік молоді до великих

міст або за кордон. Ця тенденція зумовлена обмеженою кількістю якісних робочих місць, недостатньо розвиненою інфраструктурою та відсутністю перспектив для кар'єрного зростання.

Водночас громада докладає зусиль для вирішення цих проблем. Одним із ефективних інструментів стало залучення міжнародних грантів. Наприклад, у 2023 році громада отримала фінансування від програми «Європа для молоді», що дозволило реалізувати проєкт із розвитку молодіжного підприємництва. У межах цього проєкту були організовані бізнес-інкубатори, де молоді підприємці мали можливість отримати консультації від експертів, розробити бізнес-плани та залучити стартовий капітал.

Іншим важливим напрямом є співпраця з громадськими організаціями. Збаразька громада активно співпрацює з такими організаціями, як Український молодіжний форум, що дозволяє обмінюватися досвідом, отримувати підтримку в реалізації локальних ініціатив та підвищувати кваліфікацію молодіжних працівників. У межах такої співпраці було організовано серію семінарів із питань прав людини, гендерної рівності, боротьби з дискримінацією, що сприяло підвищенню соціальної обізнаності молоді.

У контексті діджиталізації, громада активно використовує сучасні технології для комунікації з молоддю. Наприклад, було створено мобільний додаток «Збараж для молоді», через який молодь може отримувати інформацію про заходи, подавати пропозиції щодо вдосконалення інфраструктури, брати участь в опитуваннях. Також популярністю користуються сторінки громади в соціальних мережах, які стали зручним інструментом для інформування молоді про можливості самореалізації.

Особливу увагу Збаразька громада приділяє інтеграції молоді з уразливих груп населення, таких як внутрішньо переміщені особи, молодь із малозабезпечених сімей, люди з інвалідністю. Для цієї категорії населення були запроваджені спеціальні програми, що передбачають безкоштовні курси навчання, забезпечення соціальної підтримки, організацію інклюзивних заходів. Цей підхід

сприяє формуванню солідарності в громаді та забезпечує рівні можливості для всіх молодих людей.

Перспективи розвитку молодіжної політики у Збараській громаді пов'язані з розширенням співпраці між молоддю, владою та бізнесом. Громада планує створити партнерські програми, які передбачатимуть спільне фінансування інфраструктурних проєктів, таких як будівництво спортивного комплексу та культурного центру. Важливою складовою цих ініціатив стане залучення молоді до всіх етапів проєктування, що забезпечить врахування їхніх реальних потреб і побажань.

Ще одним перспективним напрямом є розвиток міжнародної співпраці. Громада планує брати участь у програмах обміну, організованих Європейським Союзом, що дозволить молоді отримувати нові знання, розширювати світогляд та набувати навичок, необхідних для реалізації локальних ініціатив. Також громада планує створити мережу партнерських відносин із містами-побратимами в Європі, що сприятиме реалізації спільних культурних і освітніх проєктів.

Таким чином, молодіжна політика у Збараській територіальній громаді є багатограним процесом, який охоплює освіту, культуру, підприємництво, спорт та громадську активність. Попри низку викликів, громада демонструє високий рівень організації та готовність адаптуватися до сучасних реалій. Збараська територіальна громада активно працює над розробкою та впровадженням молодіжної політики, що сприяє розвитку як самих молодих мешканців, так і громади загалом. Завдяки створенню Молодіжного центру, впровадженню освітніх ініціатив, підтримці підприємництва, залученню міжнародних грантів і співпраці з громадськими організаціями громада формує сприятливе середовище для реалізації потенціалу молоді.

Основними напрямками роботи є розвиток громадської активності, інтеграція вразливих груп, покращення доступу до сучасних технологій та міжнародна співпраця. Однак є й виклики: недостатнє фінансування ініціатив, обмежена кількість робочих

місць і відтік молоді. Попри це, громада демонструє гнучкість і готовність впроваджувати нові підходи, що забезпечує перспективи сталого розвитку молодіжної політики.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про основні засади молодіжної політики" від 5 лютого 1993 року, № 555-ХІІ.
2. Постанова Кабінету Міністрів України № 650 від 10 липня 2019 року "Про затвердження Стратегії розвитку молодіжної політики в Україні до 2030 року".
3. Офіційний сайт Збараської міської ради та територіальної громади. zbarazh-rada.gov.ua
4. Іваненко, І. М. Актуальні аспекти реалізації молодіжної політики на місцевому рівні в Україні / І. М. Іваненко. – Тернопіль: Західноукраїнський національний університет, 2020. – 152 с
5. Павленко, В. С. Стратегії розвитку молодіжної політики на територіальних громадах України / В. С. Павленко. – Тернопіль: Західноукраїнський національний університет, 2021. – 189 с.
6. Демченко, Т. В. Роль місцевих органів влади в реалізації молодіжної політики / Т. В. Демченко. – Тернопіль: Західноукраїнський національний університет, 2019. – 112 с.